

Klasa: 010-04/13-01/44
Ur. broj: 505-13-1
U Zagrebu, 20. lipnja 2013. god.

n/r **Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja**
cij. gđa. Anka Mrak-Taritaš, dipl. ing. arh.
Ministrica

Ulica Republike Austrije 20
10 000 Zagreb

PREDMET: Mišljenje Hrvatske komore arhitekata na nacrt prijedloga Zakona o prostornom uređenju, Zakona o gradnji i Zakona o građevinskoj inspekciji – dostavlja se

VEZA: Vaši dopisi – pozivi za davanje mišljenja:
klasa: 350-01/13-04/2, ur.broj: 531-01-13-5 od 10.06.2013.god.
klasa: 360-01/13-04/12, ur.broj: 531-01-13-7 od 10.06.2013.god.
klasa: 360-01/13-04/13, ur.broj: 531-01-13-5 od 10.06.2013.god.

Poštovani,

Temeljem Vašeg poziva za davanje mišljenja, uvida u nacrt prijedloga Zakona o prostornom uređenju, Zakona o gradnji i Zakona o građevinskoj inspekciji (u daljnjem tekstu Nacrt prijedloga ZOPU, ZOG i ZOGI), sudjelovanja na okruglim stolovima o predmetnoj problematici, prikupljenih očitovanja i komentara našeg članstva kao i temeljem načelnih dogovora postignutih na sastanku 10.06.2013. s predstavnicima Ministarstva i gospođom ministricom, a u okvirima stručnog djelokruga arhitektonske struke, donosimo Vam u nastavku službeno mišljenje Hrvatske komore arhitekata.

HKA je stava da navedeni zakoni u obliku dostavljenih Nacrta prijedloga sa stručnog aspekta nisu prihvatljivi, ukoliko u njih ne budu ugrađeni prijedlozi za poboljšanja koja Vam dostavljamo kao prilog ovog dopisa. Nije nam jasna niti intencija kreatora nacrt zakona i razlozi zbog kojih su primjerice iz Nacrta prijedloga ZOG izbačene sve one odredbe koje propisuju opće usvojene metode rada i provođenja zakonskih odredbi u području gradnje, koje su i danas važeće i ugrađene u Zakon o prostornom uređenju i gradnji te u Zakon o postupanju i uvjetima gradnje radi poticanja ulaganja, a koje su se u dosadašnjoj praksi pokazale kao osiguranje vrsnoće i kvalitete izgrađenih građevina.

Neprihvatljivost odredbi posebice se odnosi na Nacrt prijedloga ZOG i to sa aspekta njegove neusklađenosti s osnovnim načelima Arhitektonskih politika Republike Hrvatske 2013-2020, Apolitika, Nacionalne smjernice za vrsnoću i kulturu građenja, koje su usvojene od strane Vlade Republike Hrvatske 30.11.2012., a posebice sa slijedećim postavkama:

„Vrsnoća izgrađenog prostora predstavlja opći interes. Ona nije rezultat slučajnosti, nego se stvara neposrednim, savjesnim i koordiniranim djelovanjem arhitektonske i drugih struka, uz visoku društvenu svijest i političku volju.“

„Arhitektura se uvijek odnosi na određeno mjesto i vrijeme čime se određuje odnos prema postojećem izgrađenom ili prirodnom okruženju, ali i stvara kulturno naslijeđe. Upravo činjenica da odražava vrijeme u kojem je stvorena, čini arhitekturu važnim dijelom kulturne baštine, povijesti i identiteta. Već danas moramo voditi računa o tome da je sve ono što stvaramo zapravo kulturno naslijeđe budućnosti.“

„Arhitektonske politike definiraju strateške smjernice za ostvarenje temeljnih ljudskih prava na razvoj i kvalitetan život, a zasnivaju se na sljedećem:

- *kvaliteta izgrađenog prostora je temeljna potreba svakog pojedinca;*
- *kvaliteta izgrađenog prostora je opći interes;*
- *Država ima dužnost ostvariti pravo na razvoj i život u kvalitetnom izgrađenom prostoru.“*

„Arhitektonske politike koordinirano provode, neposredno ili posredno, svi dionici prostornog razvoja: zakonodavac, tijela javne uprave na svim razinama, akademska zajednica, znanstvene institucije, strukovne organizacije i udruge, arhitekti i inženjeri, kulturne institucije, organizacije i udruge, udruge građana, pojedinci i mediji.“

Osim navedene neusklađenosti s dokumentom Apolitika kojeg je Vlada RH usvojila na svojoj 64. sjednici održanoj 29. studenog 2012. godine, Zakoni koji se predlažu suprotni su i slijedećim važećim dokumentima i propisima RH i to: s Ustavom RH, člankom 68. koji jamči slobodu umjetničkog stvaralaštva, s Izvješćem u stanju u prostoru RH („Narodne novine“ broj 61/13, od 23.05.2013.), stranica 175. gdje se govori o kulturi građenja, te sa Zakonom o autorskim pravima i srodnim pravima („Narodne novine“ broj 167/3, 79/07 i 80/11).

Koristimo ovu priliku kako bismo iskazali svoje nezadovoljstvo s dijelom održanih okruglih stolova u sklopu javne rasprave, na kojima se ispod razine kolegijalnog i partnerskog odnosa odgovaralo na pojedina pitanja auditorija. Zabrinjava i iznimno kratak rok od predviđenog trenutka okončanja javne rasprave (20. lipnja 2013.), do najavljenog roka za upućivanje zakona u saborsku proceduru (prije ljetne stanke tj. početkom srpnja 2013.), gdje iskazujemo svoju opravdanu sumnju da se u tako kratkom periodu mogu stručno sagledati i verificirati sve pristigle primjedbe i komentari, te izraditi kvalitetne sa prema zaprimljenim primjedbama usuglašene verzije sva tri predmetna zakona.

HKA, na temelju bogatog iskustva praktičnog djelovanja u provedbi zakona svojih članova i predstavnika, upozorava da bi zakoni u ovom obliku ne samo degradirali osnovne postavke arhitektonske struke (sažete u Arhitektonskim politikama), nego i trenutno zakočile, a nastavno i znatno vremenski usporile realizaciju novih projekata i investicija, na štetu ne samo pojedinačnih investitora nego i Republike Hrvatske.

Stoga Vas molimo da u prilogu ovog dopisa navedene i obrazložene prijedloge izmjena i dopuna pojedinih stavaka i članaka usvojite, u predloženom ili alternativnom pravno-formalnom obliku adekvatnog značenja, te da ih ugradite u konačne tekstove predmetnih novih zakona, primarno prijedloge tj. zahtjeve koje smo definirali kao suštinske zahtjeve tj.:

- izmjene članaka Zakona o gradnji koje se odnose na cjenik Komore (članak 5.), projektantski nadzor (članak 41.), usvajanje načela kodeksa strukovne etike i Apolitika (članak 56.), idejni

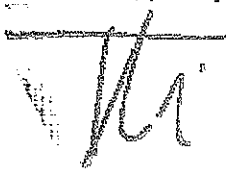
projekt (članak 60., 61.), izvedbeni projekt (članak 66.), autorska prava (članak 67.), ishođenje posebnih uvjeta (članak 73., 74.), povjerenstvo za ocjenu arhitektonske uspješnosti (članak 96.)

- te izmjene članaka Zakona o prostornom uređenju koje se odnose na cjenik Komore (članak 3.), lokacijsku informaciju (članak 31.), projektiranje u ZOP-u (članak 44.), pojašnjenja opisa planova (članak 48., 49., 51., 62., 63., 67., 68., 71., 73., 74.), arhitektonske natječaje (članak 50.), usvajanje načela kodeksa strukovne etike i Apolitika (članak 116.), autorska prava (članak 124.), povjerenstvo za ocjenu arhitektonske uspješnosti (članak 96.), produljenje trajanja planova (članak 186., 189.), mogućnost prethodne rasprave.

Ukoliko smatrate da neke od predloženih izmjena i dopuna nisu prihvatljive, ljubazno Vas molimo da nas o navedenom i pismeno izvijestite, uz konkretna obrazloženja razloga za neprihvatanje.

S poštovanjem,

Tomislav Čurković, predsjednik HKA

Prilozi:

- Primjedbe i prijedlozi Hrvatske komore arhitekata na Nacrt prijedloga Zakona o prostornom uređenju iz lipnja 2013.
- Primjedbe i prijedlozi Hrvatske komore arhitekata na Nacrt prijedloga Zakona o gradnji iz lipnja 2013.
- Primjedbe i prijedlozi Hrvatske komore arhitekata na Nacrt prijedloga Zakona o građevinskoj inspekciji iz lipnja 2013.